

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi

Robert Telus

Warszawa, 26 maja 2023 r.
znak sprawy: DŻW.zch.870.46.2023

Pan
Paweł Niemczuk
Główny Lekarza Weterynarii

Dotyczy: rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 maja 2023 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń

Szanowny Panie Doktorze,

Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi uprzejmie informuje, że w dniu 9 maja 2023 r. zostało opublikowane rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 8 maja 2023 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 866).

Rozporządzenie weszło w życie z dniem następującym po dniu ogłoszenia.

Rozporządzenie wprowadza zmiany polegające na obniżeniu wymagań dla gospodarstw utrzymujących świnie wyłącznie w celu produkcji mięsa na użytek własny.

Obniżone wymagania polegają na zwolnieniu rolników od niektórych wymagań tj.:

- nie ma konieczności sporządzenia przez posiadaczy zwierząt spisu posiadanych świń z podziałem na prosięta, warchlaki, tuczniki, lochy, loszki, knury i knurki oraz bieżące aktualizowanie tego spisu;

- odstąpiono od obowiązku prowadzenia rejestru wjeżdżających na teren gospodarstwa środków transportu do przewozu świń, paszy lub produktów ubocznych pochodzenia zwierzęcego oraz rejestru wejść osób do pomieszczeń, w których są utrzymywane świnie;
- nie ma konieczności stosowania się do nakazu wykonywania w danym gospodarstwie czynności związanych z obsługą świń wyłącznie przez osoby, które wykonują te czynności tylko w danym gospodarstwie;
- nie jest wymagane uniemożliwienie osobom postronnym wchodzenia do budynków, w których są utrzymywane świnie;
- odstąpiono od obowiązku stosowania przed obsługą świń środków higieny niezbędnych do ograniczenia ryzyka szerzenia się afrykańskiego pomoru świń (ASF), w tym mycia i odkażania rąk oraz oczyszczania i odkażania obuwia oraz bieżącego oczyszczania i odkażania narzędzi oraz sprzętów wykorzystywanych do obsługi świń;
- obowiązkowe nie jest monitorowanie i zwalczanie gryzoni;
- nie będzie obowiązku wykładania mat dezynfekcyjnych przed wejściami i wyjściami do gospodarstwa, a także przed wjazdami i wyjazdami z takich gospodarstw;
- Przy uboju świń na użytek własny, badanie laboratoryjne w kierunku ASF, dla wszystkich obszarów objętych ograniczeniami - będzie wykonywane tylko w przypadku podejrzenia wystąpienia ASF (dotychczas w obszarze I i II - w przypadku podejrzenia, a w obszarze III - zawsze). Decyzja odnośnie konieczności wykonania takiego badania pozostanie w gestii organów Inspekcji Weterynaryjnej.

Wszelkie pozostałe wymagania bioasekuracji w stosunku do utrzymujących świnie na własny użytek zostały utrzymane.

Należy zauważyć, że ogólne zasady produkcji w gospodarstwie mięsa na użytek własny, biorąc po uwagę kwestię zapewnienia bezpieczeństwa żywności, zostały określone w przepisach krajowych z zakresu bezpieczeństwa żywności pochodzenia zwierzęcego(1). Przepisy te nie regulują kwestii maksymalnej liczby zwierząt jaka może zostać poddana ubojowi w gospodarstwie w celu produkcji mięsa na własny użytek, w związku z tym w Polsce nie jest określona maksymalna liczba zwierząt,

które można w gospodarstwie ubijać na własne potrzeby. Jednocześnie ilość mięsa pozyskiwanego w wyniku takiego uboju musi ograniczać się do zaspokojenia zapotrzebowania gospodarstwa domowego posiadacza zwierząt, ponieważ mięso z takiego uboju nie może być oferowane do sprzedaży(2).

W związku z powyższym, w każdym przypadku mięso pochodzące ze świń ubitych na własny użytek musi być przeznaczone na własne domowe potrzeby i nie może być wprowadzane do obrotu. Co do zasady liczba świń, które będą utrzymywane dla zaspokojenia potrzeb danego gospodarstwa będzie więc ograniczona możliwościami konsumpcyjnymi tego gospodarstwa. **Co do zasady, należy przyjąć, że z punktu widzenia przeciętnego gospodarstwa domowego ilość świń przeznaczonych do chowu w celu produkcji mięsa na własny użytek wynosić może przeciętnie 10 sztuk w danym roku, przy czym dopuszcza się utrzymywanie w takim gospodarstwie lochy.**

Równocześnie zgodnie z § 1 ust. 5 rozporządzenia z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń(3) na obszarach nie objętych ograniczeniami w związku z ASF, pomimo przemieszczania świń pomiędzy gospodarstwami, utrzymującymi świnie wyłącznie w celu produkcji mięsa na użytek własny i położonymi na terenie tej samej gminy lub sąsiedniej gminy, również stosuje się odstępstwo od ww. wymagań.

Natomiast w przypadku przemieszczenia świń utrzymywanych w celu produkcji na użytek własny w obszarach objętych ograniczeniami I-III konieczne jest spełnienie wymagań określonych w ww. rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń oraz wzmocnionych środków bioasekuracji, o których mowa w zał. III do rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2023/594 (4).

Odstąpienie od konieczności spełnienia wymagań z § 1 ust. 1 pkt 1 lit. e-h oraz j-l rozporządzenia, dotyczy więc wyłącznie gospodarstw utrzymujących świnie w celu produkcji mięsa na własny użytek w odniesieniu do gospodarstw zlokalizowanych zarówno w obszarach objętych ograniczeniami jak i poza nimi. Przy czym, w przypadku obszarów wolnych od ASF wymagań tych nie muszą spełniać również gospodarstwa, które dokonają przemieszczenia świń na ww. warunkach (tj. na terenie

tej samej lub sąsiedniej gminy oraz wyłącznie pomiędzy gospodarstwami utrzymującymi świnie na użytek własny).

W związku z powyższym, uprzejmie proszę o poinformowanie wojewódzkich oraz powiatowych lekarzy weterynarii odnośnie powyższych rozwiązań przyjętych w związku ze zmianą rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń, celem wykorzystania służbowego.

Z wyrazami szacunku

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi
Robert Telus

/podpisano elektronicznie/

Podstawa prawna:

- (1) Ustawa z dnia 16 grudnia 2005 r. o produktach pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. z 2020 r. poz. 1753 oraz z 2022 r. poz. 1570) oraz rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 21 października 2010 r. w sprawie wymagań weterynaryjnych przy produkcji mięsa przeznaczonego na użytek własny (Dz. U. z 2021 r. poz. 2059 oraz z 2022 r. poz. 1896),
- (2) art. 11b ww. ustawy o produktach pochodzenia zwierzęcego,
- (3) Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 sierpnia 2021 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń (Dz. U. poz. 1485 z późn. zm.),
- (4) Rozporządzenie wykonawczego Komisji (UE) 2023/594 (4) z dnia 16 marca 2023 r. ustanawiającego środki szczególne w zakresie zwalczania chorób w odniesieniu do afrykańskiego pomoru świń oraz uchylającego rozporządzenie wykonawcze (UE) 2021/605 (Dz. Urz. UE L 79 z 17.03.2023 r., str. 65 z późn. zm.)